

Na osnovu Amandmana XL tačka 2. na Ustav Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 28/94), donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje, koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na Petoj redovnoj sjednici, održanoj 27. juna 2019. godine, a Vijeće naroda 4. jula 2019. godine konstatovalo da usvojenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje nije ugrožen vitalni nacionalni interes ni jednog konstitutivnog naroda u Republici Srpskoj.

Broj: 01-020-2779/19
8. jula 2019. godine
Banja Luka

Predsjednik
Republike,
Željka Cvijanović, s.r.

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE

Član 1.

U Zakonu o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/05, 1/06, 64/06, 74/10 i 47/17) u članu 2. alineje treća i četvrta mijenjaju se i glase:

„**Filijala**’ je osnovna poslovna jedinica na koju je društvo prenijelo dio ovlaštenja za nastupanje u pravnom prometu sa trećim licima, i koja se kao organizaciona jedinica upisuje u sudski registar, a u čijem sastavu mogu biti organizovane i poslovati niže zavisne organizacione jedinice;

‘**Značajan položaj u društvu**’ je položaj direktora i izvršnih direktora, predsjednika i članova upravnog odbora, vanrednog upravnika i privremenog upravnika;“.

Član 2.

U članu 10. u stavu 5. riječi: „četiri godine“ zamjenjuju se riječima: „pet godina“.

Poslije stava 8. dodaju se novi st. 9. i 10. koji glase:

„Direktor je dužan da ovlasti lice iz djelokruga nadzora u skladu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i radnih zadataka Agencije RS, koje ga, kad je direktor spriječen da vrši svoju funkciju, zamjenjuje sa istim obimom prava i dužnosti.

Ako se do isteka mandata predsjednika i članova Upravnog odbora i direktora Agencije RS ne izvrše nova imenovanja, oni će nastaviti da obavljaju svoje dužnosti dok Narodna skupština Republike Srpske ne okonča postupak novog imenovanja.“

Član 3.

U članu 36. poslije stava 3. dodaju se novi st. 4, 5. i 6. koji glase:

„Svi organizacioni dijelovi društva za osiguranje iz Federacije BiH na teritoriji Republike Srpske smatraju se zavisnim organizacionim jedinicama filijale za koju je društvo za osiguranje dobilo dozvolu i koja je upisana u registar kod Agencije RS.

Filijala društva za osiguranje iz Federacije BiH obavezno u svom sjedištu vodi i čuva svu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje filijale u Republici Srpskoj.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje pravila osnivanja i poslovanja filijala društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju.“

Član 4.

U članu 49. poslije stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Minimalni osnivački kapital, nakon isteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od:

- 3.000.000,00 KM za društva za osiguranje iz stava 2. tačka a. ovog člana;
- 4.000.000,00 KM za društva za osiguranje iz stava 2. tačka d. ovog člana.

Minimalni osnivački kapital, nakon isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od:

- 4.000.000,00 KM društva za osiguranje iz stava 2. tačka a. ovog člana;
- 6.000.000,00 KM društva za osiguranje iz stava 2. tačka d. ovog člana;
- 6.000.000,00 KM društva za osiguranje iz stava 2. tačka e. ovog člana.“

Dosadašnji st. 3, 4, 5, 6, 7, 8. i 9. postaju st. 5, 6, 7, 8, 9, 10. i 11.

Član 5.

Poslije člana 49. dodaju se naziv člana i član 49a, koji glase:

„Posebna pravila za društva za osiguranje

Član 49a.

Društvo za osiguranje dužno je da ima najmanje dva izvršna direktora.

Izvršni direktori su u radnom odnosu u društvu za osiguranje sa punim radnim vremenom.

Članovi upravnog odbora, koji nisu izvršni članovi, ne mogu da vode poslove društva za osiguranje i njegovo tekuće poslovanje, niti mogu da zastupaju društvo za osiguranje.

Društvo za osiguranje dužno je da ima odbor za reviziju.

Članovi odbora za reviziju dužni su da ispunjavaju uslove koji su utvrđeni za lica na značajnom položaju, od kojih najmanje jedan član ima profesionalno zvanje ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Društvo za osiguranje dužno je da obavijesti Agenciju RS o imenovanju članova odbora za reviziju.“

Član 6.

U članu 53. poslije stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Garantni fond, nakon isteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od:

- 3.000.000,00 KM za društva za osiguranje iz stava 1. tačka a. ovog člana;
- 4.000.000,00 KM za društva za osiguranje iz stava 1. tačke d. ovog člana.

Garantni fond, nakon isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od:

- 4.000.000,00 KM za društva za osiguranje iz stava 1. tačke a. ovog člana;
 - 6.000.000,00 KM za društva za osiguranje iz stava 1. tačke d. ovog člana;
 - 6.000.000,00 KM za društva za osiguranje iz stava 1. tačke e. ovog člana.“
- Dosadašnji st. 2, 3, 4. i 5. postaju st. 4, 5, 6. i 7.

Član 7.

U članu 53a. poslije stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Bazični kapital društva za osiguranje može se uvećati za neto dobit tekuće godine ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- da je dobit revidirana od ovlaštenog revizora, koji je dobio prethodnu saglasnost Agencije RS za obavljanje revizije finansijskih izvještaja tog društva za osiguranje i
 - da je nadležni organ društva za osiguranje donio odluku o raspodjeli dobiti.“
- Dosadašnji st. 4, 5, 6, 7, 8, 9. i 10. postaju st. 5, 6, 7, 8, 9, 10. i 11.

Član 8.

U članu 54. stav 1. mijenja se i glasi:

„U nadzoru nad društvima za osiguranje, Agencija RS vrši kontrolu zakonitosti rada, primjene zakona i propisa, kao i tržišnog ponašanja društva prema korisniku usluge osiguranja.

Stav 3. mijenja se i glasi:

„Nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje vrši ovlašćeno lice Agencije RS:

- posredno, uvidom i analizom u finansijske i druge izvještaje, poslovnu dokumentaciju, te ostale podatke i evidencije koje je društvo za osiguranje dužno da vodi ili da dostavlja Agenciji RS, na način i u rokovima u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona i propisima Agencije RS i
- neposredno, u prostorijama društva za osiguranje, uzimanjem izjava i izjašnjenja odgovornih lica i zaposlenih u društvu za osiguranje, kao i uvidom u finansijske i druge izvještaje, poslovnu dokumentaciju, te ostale podatke i evidencije.“

Poslije stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Društvo za osiguranje dužno je ovlaštenim licima Agencije RS da:

- omogućiti pristup u poslovne prostorije, te obezbijediti odgovarajuće prostorije i radnike,
- omogućiti uvid i dostavi traženu dokumentaciju i isprave, u materijalnom ili elektronskom obliku, ili da im izdaju kopije tih dokumenata,
- omogućiti pristup i uvid u elektronska i druga sredstva komunikacije instalirana kod društva za osiguranje,
- daje izjave i izjašnjenja i
- obezbijediti druge uslove potrebne za vršenje nadzora.“

Dosadašnji st. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. i 14. postaju st. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14. i 15.

U dosadašnjem stavu 8. koji je postao stav 9. poslije riječi: „i zaštite osiguranika,“ dodaju se riječi: „te postupaju suprotno važećim tarifama osiguranja,“.

U istom stavu u alineji trećoj poslije riječi: „privremena“ dodaju se riječi: „zabrana na period od 30 do 180 dana“, a u alineji osmoj poslije riječi: „izvršne direktore“ riječ: „izvršne“ briše se, a riječi: „članove organa u društvu koji vrši nadzor“ zamjenjuju se riječima: „članove odbora za reviziju“.

Poslije dosadašnjeg stava 14. koji je postao stav 15, dodaju se novi st. 16, 17. i 18. koji glase:

„Statut društva za osiguranje, odnosno izmjene i dopune statuta stupaju na snagu nakon što Agencija RS na njih dâ saglasnost.

Agencija RS je ovlaštena da vrši nadzor društava za osiguranje, radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, kao i aktivnosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja obavljaju u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje postupak nadzora nad učesnicima na tržištu osiguranja u skladu sa ovim i drugim zakonima.“

Član 9.

U članu 56. st. 1, 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Društvo za osiguranje dužno je da, u zavisnosti od vrste osiguranja i prirode rizika koji su tom vrstom osiguranja pokriveni, sredstva društva ulaže na način da je ulaganjem zagarantovana sigurnost, ročna usklađenost, profitabilnost, likvidnost, disperzija ulaganja i izmirenje budućih obaveza društva, a sve u interesu osiguranika i korisnika iz ugovora o osiguranju.

Društvo za osiguranje sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulaže u Bosni i Hercegovini.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, sredstva za pokriće tehničkih rezervi mogu se ulagati i u države članice EU, OECD-a i CEFTA-e, uz pribavljenu prethodnu saglasnost Agencije RS.“

Stav 6. mijenja se i glasi:

„Sredstva za pokriće matematičkih rezervi ulažu se u imovinu koja služi za izmirenje budućih obaveza po osnovu onih vrsta osiguranja za koje je potrebno formirati matematičke rezerve, a koje nije dozvoljeno koristiti za izmirenje obaveza iz drugih vrsta osiguranja.“

Poslije stava 6. dodaju se novi st. 7, 8. i 9. koji glase:

„Sredstva za pokriće matematičkih rezervi izuzimaju se od prinudne naplate nad imovinom društva, u slučajevima kada tražilac izvršenja nije povjerilac iz ugovora o osiguranju ili treće oštećeno lice.

Društvo za osiguranje dužno je da obezbijedi da namjena sredstava koja služe za pokriće matematičkih rezervi, u zavisnosti od oblika ulaganja tih sredstava, bude nedvosmisleno i izričito prepoznatljiva u odgovarajućim evidencijama i registrima.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje uslove ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi, kao i sredstava za pokriće minimalnog garantnog fonda, vrstu imovine u koju je dozvoljeno ulaganje tih sredstava, kao i ograničenja ulaganja po pojedinim vrstama imovine i geografskom području.“

Član 10.

U članu 60. poslije stava 6. dodaju se novi st. 7. i 8. koji glase:

„Agencija RS odbija zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za lice na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje ako ocijeni da:

- a. kandidat ne ispunjava uslove koji su propisani ovim zakonom i propisima Agencije RS,
- b. podaci i informacije priložene uz zahtjev i na drugi način prikupljene u postupku odlučivanja ukazuju na to da kandidat nije prihvatljiv.

Lice na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje ne može da obavlja funkciju prije nego što dobije prethodnu saglasnost Agencije RS.“

Stav 9. briše se.

Dosadašnji st. 7, 8. i 10, postaju st. 9, 10. i 11.

Član 11.

Poslije člana 61. dodaju se novi čl. 61a, 61b. i 61v. koji glase:

„Kriterijumi za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 61a.

Pored uslova utvrđenih članom 60. stav 2. ovog zakona, lice koje namjerava da stekne kvalifikovano učešće obavezno je da ispunjava i uslove propisane ovim članom.

U postupku odlučivanja o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Agencija RS posebno cijeni podobnost i finansijsko stanje podnosioca zahtjeva, njegove upravljačke sposobnosti i uticaj na društvo za osiguranje na osnovu sljedećih kriterijuma:

a. poslovne reputacije i ugleda koji se cijene u odnosu na njegove finansijske i poslovne aktivnosti,

b. procjene upravljačkih sposobnosti, znanja i vještina sticaoca kvalifikovanog učešća, kao i ugleda, odgovarajućih profesionalnih sposobnosti i iskustva lica koja će nakon sticanja kvalifikovanog učešća, podnosilac zahtjeva predložiti da vode poslove društva za osiguranje,

c. neposredno ili posredno vlasništvo drugih lica u tom licu, kao i svako neposredno ili posredno vlasništvo tog lica u drugim licima, odnosno da bliska povezanost društva za osiguranje s drugim licima po osnovu tog sticanja, odnosno uvećanja ne može ugroziti stabilnost i sigurnost poslovanja društva za osiguranje,

d. izvora sredstava i razloga za sticanje, odnosno uvećanja kvalifikovanog učešća,

e. finansijskog stanja podnosioca zahtjeva i njegovog uticaja na poslovanje društva za osiguranje ukoliko se saglasnost izda,

f. pokazatelja koji mogu biti od značaja za ocjenu uticaja podnosioca zahtjeva na upravljanje rizicima u društvu za osiguranje,

g. postojanja opravdanih razloga za sumnju u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti da se u vezi sa sticanjem kvalifikovanog učešća sprovodi ili namjerava sprovesti pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti ili to sticanje može uticati na povećanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti i

h. mogućnosti društva za osiguranje da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima, a posebno da li grupa čiji član treba da postane društvo za osiguranje ima vlasničku strukturu koja omogućava sprovođenje efikasnog nadzora i razmjenu informacija između nadležnih organa i određivanje podjele odgovornosti između nadležnih organa.

Ako se sticanjem kvalifikovanog udjela omogućava značajan uticaj ili kontrola nad poslovanjem društva za osiguranje, budući sticatelj je dužan uz zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje priložiti i:

a. poslovni plan društva za osiguranje za naredne tri poslovne godine,

b. planirane promjene u organizacionoj, upravljačkoj i kadrovskoj strukturi društva za osiguranje,

c. plan aktivnosti na izradi novih ili izmjeni postojećih internih akata društva za osiguranje i

d. plan aktivnosti na izmjeni postojeće ili uvođenje novih informacionih tehnologija društva za osiguranje.

Agencija RS je obavezna da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

a. podnosilac zahtjeva ne ispunjava kriterijume za ocjenu podobnosti i finansijskog stanja propisane članom 60. stav 2. ovog zakona i stavom 2. ovog člana i propisima Agencije RS,

b. nije moguće utvrditi porijeklo sredstava kojima podnosilac zahtjeva namjerava da stekne kvalifikovano učešće, ili nije moguće utvrditi neposredno ili posredno vlasništvo drugih lica u podnosiocu zahtjeva, kao i svako neposredno ili posredno vlasništvo podnosioca u drugim licima,

c. sticanjem dolazi do koncentracije učesnika na finansijskom tržištu kojom se bitno sprečava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, prvenstveno stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu,

d. zbog poslovnih aktivnosti sticaoca, koje nisu povezane sa obavljanjem djelatnosti osiguranja, stabilnost i sigurnost poslovanja društva za osiguranje bi bila ugrožena ili bi, zbog tih aktivnosti, vršenje nadzora nad tim društvom u skladu sa ovim zakonom bilo znatno otežano.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za osiguranje, postupak i način procjene ispunjenosti kriterijuma za sticanje kvalifikovanog učešća, te propisuje postupak odlučivanja o sticanju kvalifikovanog učešća.

Pravne posljedice sticanja bez prethodne saglasnosti

Član 61b.

Lice koje stekne ili posjeduje kvalifikovano učešće suprotno odredbama člana 61. ovog zakona nema pravo glasa, odnosno upravljanja u društvu za osiguranje na osnovu akcija koje je pribavilo na taj način.

Glasačka prava koja proizlaze iz akcija stečenih bez prethodne saglasnosti Agencije RS iz stava 1. ovog člana, pribrajaju se glasačkim pravima drugih akcionara srazmjerno njihovom učešću u ukupnim glasačkim pravima društva za osiguranje.

Ako lice stekne kvalifikovano učešće bez prethodne saglasnosti Agencije RS ili ako ne podnese zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti ili zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti bude odbijen, Agencija RS rješenjem nalaže tom licu da proda akcije stečene bez saglasnosti i dostavi dokaz o prodaji, a ako mu je poznato i podatke o kupcu.

Agencija RS rješenjem iz stava 3. ovog člana određuje rok za prodaju, koji ne može biti kraći od tri mjeseca, niti duži od devet mjeseci.

Rješenje iz stava 3. ovog člana dostavlja se licu kojem se nalaže prodaja akcija, društvu za osiguranje u kojem je lice steklo akcije, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednosti i pravnom licu ovlaštenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti.

Društvo za osiguranje dužno je da:

a. obezbijedi da sticalac iz stava 1. ovog člana ne ostvaruje prava iz akcija za koje je dat nalog za prodaju,

b. mjesečno izvještava Agenciju RS o promjenama akcionara u periodu od prijema rješenja iz stava 1. ovog člana do isteka određenog roka za prodaju akcija.

Oduzimanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 61v.

Agencija RS može oduzeti saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

a. je sticalac kvalifikovanog učešća dobio saglasnost davanjem neistinitih ili netačnih podataka,

b. sticalac kvalifikovanog učešća svoja prava koristi na način koji ugrožava stabilno poslovanje društva za osiguranje i

c. ocijeni da sticalac kvalifikovanog učešća više ne ispunjava kriterijume propisane čl. 60. i 61a. ovog zakona.

Na sticaoca kvalifikovanog učešća kojem je oduzeta saglasnost u skladu sa ovim članom primjenjuju se odredbe člana 61b. ovog zakona.“

Član 12.

U članu 67a. st. 5. i 6. mijenjaju se i glase:

„Donošenjem odluke o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje prestaju sve funkcije, nadležnosti i ovlašćenja upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora.

Nadležnosti i ovlašćenja upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora prenose se donošenjem odluke o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje na vanrednu upravu.“

Član 13.

U članu 67b. poslije stava 5. dodaju se novi st. 6. i 7. koji glase:

„Kada Agencija RS ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je uvedena vanredna uprava, rješenjem nalaže vanrednom upravniku da, u roku od 30 dana od prijema rješenja, sprovede postupak izbora i imenovanja članova upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora.

Ovlašćenja vanredne uprave prestaju danom davanja saglasnosti Agencije RS na izbor i imenovanje direktora i izvršnih direktora.“

Član 14.

U članu 77. u stavu 2. u tački j. riječi: „stav 1“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2. i 3“.

U tački n. broj: „14“ zamjenjuje se brojem: „16“.

U tački s. broj: „7“ zamjenjuje se brojem: „9“.

Član 15.

U članu 77a. u stavu 1. poslije tačke i. dodaju se nove t. j. i k. koje glase:

„j. ne imenuje izvršne direktore u skladu sa članom 49a. stav 2. ovog zakona;

k. ne imenuje odbor za reviziju u skladu sa članom 49a. stav 5. ovog zakona;“.

Dosadašnje t. j, k, l, m, n, o, p. i r. postaju t. l, m, n, o, p, r, s. i t.

Poslije tačke t. dodaje se nova tačka u. koja glasi:

„u. kod sticanja kvalifikovanog učešća bez prethodne saglasnosti Agencije RS ne postupa u skladu sa članom 61b. stav 6. ovog zakona.“

Član 16.

U članu 78. u stavu 3. poslije riječi: „izvršni direktori“ riječ: „izvršni“ briše se, a riječi: „organa u društvu koji vrši nadzor“ zamjenjuju se riječima: „odbora za reviziju“.

Član 17.

Poslije člana 81. dodaju se naziv člana i čl. 81a. i 81b. koji glase:

„Primjena akata

Član 81a.

Upravni odbor Agencije RS donijeće podzakonske propise utvrđene ovim zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji sa njim nisu u suprotnosti.

Član 81b.

Društva za osiguranje dužna su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.“

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:02/1-021-645/19
27. juna 2019. godine
Banjaluka

Predsjednik
Narodne skupštine,
Nedeljko Čubrilović. s.r.